

การศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่บริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาล สถานศึกษาขนาดใหญ่ อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

รัชชา จั่วเชื้อพันธุ์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มอำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มอำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษาขนาดใหญ่ กลุ่มอำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2559 จำนวน 110 คน จากสถานศึกษาขนาดใหญ่ 11 แห่ง ซึ่งได้จากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie, R.V. and Morgan จากนั้นสุ่มแบบเจาะจงโรงเรียนละ 10 คน รวมทั้งสิ้น 110 คน จำแนกเป็น ครูที่เป็นหัวหน้างานและรองหัวหน้างานฝ่ายวิชาการ 2 คน, ครูที่เป็นหัวหน้างานและรองหัวหน้างานฝ่ายบุคลากร 2 คน, ครูที่เป็นหัวหน้างานและรองหัวหน้างานฝ่ายงบประมาณ 2 คน, ครูที่เป็นหัวหน้างานและรองหัวหน้างานฝ่ายบริหารงานทั่วไป 2 คน และครูที่เป็นหัวหน้างานและรองหัวหน้างานฝ่ายกิจการนักเรียน 2 คน ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ที่ผ่านการทดสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .976 ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดใหญ่ อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ที่มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรกได้แก่ 1) ด้านหลักความรับผิดชอบ 2) ด้านหลักความคุ้มค่า และ 3) ด้านหลักนิติธรรม

*นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดใหญ่ อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ที่บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดใหญ่ อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ที่บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ

ความคิดเห็น, ครูผู้สอน, ผู้บริหาร, การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งกำหนดไว้ในหมวด 5 มาตรา 39 ว่า “ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 24) ทั้งนี้ก็โดยมุ่งหวังว่าการบริหารสถานศึกษานั้นจะเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาตนเองอย่างแท้จริง เพื่อให้สถานศึกษามีความคล่องตัวเป็นอิสระสามารถบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาได้สะดวกรวดเร็ว มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับหลักการบริหารจัดการโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานในการบริหารจัดการ (School Based Management) การกำหนดให้สถานศึกษาขึ้นพื้นฐานมีฐานะเป็นนิติบุคคล จะเป็นเครื่องมือสำคัญให้สถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน มีความเป็นอิสระสามารถบริหารสถานศึกษาได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

สถานศึกษาในฐานะองค์กรของรัฐและเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่เล็กที่สุดแต่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะขับเคลื่อนการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แนวทางหนึ่ง ที่ควรนำมาเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินการด้านต่างๆ ของโรงเรียนคือการใช้หลักธรรมาภิบาลเพื่อการบริหารโรงเรียน เพราะการบริหารงานในโรงเรียนขึ้นอยู่กับผู้บริหาร การจะบริหารการศึกษาให้มีประสิทธิภาพต้องมีการบริหาร

รูปแบบใหม่ จัดหาทรัพยากรทางวิชาการ และข้อมูลสารสนเทศ เน้นการบริหารโดยองค์คณะบุคคล มุ่งประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นหลักทั้งต้องทำงานด้วยความรับผิดชอบมีอิสระ มีการประสานร่วมมือกับองค์กรหรือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมจัดการศึกษา มีการประเมินตรวจสอบเป็นระยะๆ อย่างโปร่งใส

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดใหญ่ กลุ่มอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยศึกษาความคิดเห็นของครูตามปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดใหญ่ ทั้ง 6 ด้านคือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า เพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหาร โดยยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานมากขึ้น อันนำมาซึ่งประโยชน์ในการพัฒนา สถานศึกษา สังคม และประเทศชาติอย่างสูงสุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาค้นคว้าในด้านต่างๆ ดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

1.1 ครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่ กลุ่มอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2559 จำนวน 110 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพส่วนบุคคล ประกอบด้วยวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ หลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย หลักนิติธรรม, หลักคุณธรรม, หลักความโปร่งใส, หลักการมีส่วนร่วม, หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี แตกต่างกัน
2. ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงความคิดเห็นของครู สภาพปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดใหญ่ กลุ่มอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สามารถใช้ผลการวิจัยนำไปกำหนดเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษา ให้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการ เป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่บริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาล สถานศึกษาขนาดใหญ่ อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการหามาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) โดยการใช้เกณฑ์ระดับความคิดเห็นแบ่งออกเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารการศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล

สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒិการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน คำนวณหาค่าทางสถิติโดยใช้การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล สถานศึกษาขนาดใหญ่ อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานีโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล สถานศึกษาขนาดใหญ่ อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล สถานศึกษาขนาดใหญ่ อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง ถึงผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือแจกแบบสอบถาม เพื่อเก็บข้อมูล
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างเก็บ รวบรวมข้อมูลกลับหลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้วด้วยตัวเองและเก็บ แบบสอบถามระหว่างวันที่ 10 เมษายน 2560 ถึง 21 เมษายน 2560

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 110 คน พบว่า ผู้ตอบ แบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 63 คน โดยมี ประสิทธิภาพการทำงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป รองลงมามีประสิทธิภาพการทำงาน ทำงานตั้งแต่ 10 – 20 ปี และมีประสิทธิภาพการทำงานต่ำกว่า 10 ปี ตามลำดับ
2. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดใหญ่ อำเภอคลอง หลวง จังหวัดปทุมธานี มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล จากกลุ่มตัวอย่าง 110 คน มีความเห็นโดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. ครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดใหญ่ อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ที่บริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาล โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างครูผู้สอนที่มีประสิทธิภาพการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดใหญ่ อำเภอ คลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ที่บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมและ รายด้านไม่แตกต่าง

การอภิปราย

จากการวิจัยเรื่องศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล สถานศึกษาขนาดใหญ่ อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดใหญ่ อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ที่มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นความสำคัญตามหลักการดังกล่าวจึงมีนโยบาย เสริมสร้างการบริหารงานตามหลักการของธรรมาภิบาลในหน่วยงานทุกระดับ ก่อให้เกิดความตระหนักและปรับปรุงระบบงานของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทักษิณา เหลืองทวีผล (2551, หน้า 117) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต3 พบว่าการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านหลักนิติธรรม ผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดใหญ่ อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในด้านหลักนิติธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้และความเข้าใจพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ สามารถกำหนดระเบียบปฏิบัติของโรงเรียนมีความทันสมัยปฏิบัติได้จริง กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบโดยมอบหมายงานให้บุคลากรได้ทำงานที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิตรา มีจำรัส (2550) เรื่องการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า การพัฒนาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้บริหารและผู้มีส่วนได้เสียต้องระดมความคิดเห็นและร่วมกันวางกรอบแนวปฏิบัติข้อบังคับให้เป็นที่

ยอมรับจากทุกฝ่าย มีการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคลากร ตลอดจนมีการส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตามกฎระเบียบ

1.2 ด้านหลักคุณธรรม ผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดใหญ่ อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในด้านหลักคุณธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีค่านิยมที่ดีงามในการปฏิบัติงาน เสียสละและอุทิศตนในการทำงานเพื่อสถานศึกษา สร้างความสัมพันธ์ชุมชนโดยใช้หลักในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทักษิณา เหลืองทวีผล(2551, หน้า 112) พบว่าการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านคุณธรรมอยู่ในระดับมาก การที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้วาจาสุภาพเหมาะสมและให้เกียรติบุคลากรทุกคน

1.3 ด้านหลักความโปร่งใส ผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดใหญ่ อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในด้านหลักความโปร่งใสในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีการบริหารงานในทุกด้านด้วยความโปร่งใส เปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนและชุมชนสามารถตรวจสอบเอกสารข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชิน เรืองบุญส่ง (2551) พบว่าระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ผู้บริหารมีความซื่อสัตย์สุจริตทำงานด้วยความโปร่งใส มีการเผยแพร่ข่าวสารประชาสัมพันธ์ถึงความก้าวหน้าในการดำเนินการตามภารกิจต่างๆของสถานศึกษาให้ชุมชนได้รับทราบเป็นระยะ แสดงหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลงานของบุคลากรอย่างชัดเจน บริหารงานด้วยความโปร่งใสสร้างความเชื่อถือศรัทธาให้แก่บุคลากรในองค์กรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

1.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดใหญ่ อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในด้านหลักการมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสร้างบรรยากาศแห่งการมี

ส่วนร่วมใน สถานศึกษาและส่งเสริมการทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดนโยบายต่างๆ ของโรงเรียน โดยการมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลต่าง ๆ รับฟังความคิดเห็นของครูและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปุณณญาดา กาพย์คุ้ม(2555, หน้า 47) พบว่าการใช้ธรรมาภิบาลของผู้บริหารส่วนใหญ่ได้นำหลักการมีส่วนร่วมไปปฏิบัติโดยผู้บริหารสถานศึกษาให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา

1.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ ผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดใหญ่ อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในด้านหลักความรับผิดชอบในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสามารถแก้ไขปัญหาข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นได้โดยไม่มีผลกระทบต่อน้ำที่ บริหารงานในด้านต่างๆ ด้วยความรับผิดชอบ ให้ทุกฝ่ายมีขวัญกำลังใจในการทำงาน รับฟังความคิดเห็นเพื่อนำมาปรับปรุงการทำงานอยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณัดดา จิตคง (2556) พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความรับผิดชอบในภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยเฉพาะการเข้าใจปัญหาในการปฏิบัติงานของและพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือแก่บุคลากรที่เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานตลอดจนกล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานของตนเองและบุคลากรในสถานศึกษาและแสดงความรับผิดชอบเมื่อเหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้น

1.6 ด้านหลักความคุ้มค่า ผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดใหญ่ อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในด้านหลักความรับผิดชอบในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารบริหารงานโดยน้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมา ประยุกต์ใช้ในการบริหารงานและจัดการศึกษาในสถานศึกษาใช้ทรัพยากรเหมาะสมโดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาการเรียนการสอน มีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ ของชุมชนมาใช้อย่าง

ประหยัด คู้มค่าได้ประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธนา ชุตทองม้วน(2556) พบว่าการบริหารงานตามหลักความคุ้มค่าได้จัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างคุ้มค่า พร้อมทั้งได้ส่งเสริมให้บุคลากรใช้วัสดุในท้องถิ่นทำสื่อการเรียนการสอน จัดห้องเรียนและบริเวณโรงเรียนให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่และบรรณรักษ์ให้บุคลากรรู้จักความประหยัด

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ปัจจุบันครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกันที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา มีความตระหนักในสิทธิและหน้าที่ มีความสำนึกรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ซึ่งเป็นคุณงามความดีที่จะนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาบนรากฐานที่มั่นคง จึงทำให้ครูผู้สอนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปันดดา จิตคง (2556) พบว่าครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เนื่องด้วยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ช่วยสร้างความสามัคคีลดความเหลื่อมล้ำ และทำให้บุคลากรตระหนักในบทบาทหน้าที่และความหยิ่งรู้ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดใหญ่ อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ที่บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาที่บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมีการบริหารงาน และการดูแลเอาใจใส่ รวมถึงการให้ความสำคัญแก่ครูอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่จำกัดว่าจะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานมาเป็นเวลานานมากน้อยเพียงใด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมลักษณ์ แสนคำพู. (2550, หน้า 112) พบว่าธรรมาภิบาลเป็นแนวคิดในเชิงบวก ผู้บริหารโรงเรียนและครูตระหนักรู้และเข้าใจไม่ว่าจะมี

ประสบการณ์การทำงานหรือดำรงตำแหน่งอยู่ในโรงเรียนขนาดใดก็ตามก็มีการพัฒนาอยู่ในช่วงวัยผู้ใหญ่ซึ่งบุคคลในวัยนี้รู้จักควบคุมอารมณ์และปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคม มีความคิดกว้างไกล สุขุมรอบคอบเข้าใจ และตระหนักรู้ในบทบาทมากกว่าทุกระยะของชีวิต แต่อาจพัฒนาถึงขีดสูงสุดไม่เท่ากัน ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันจึงมีความคิดเห็นที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ด้านหลักนิติธรรม ผู้บริหารควรบริหารโรงเรียนโดยการยึดกฎระเบียบแบบแผนการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด มีการพิจารณาผลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างยุติธรรม และผู้บริหารควรให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ ระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ที่ใช้ปฏิบัติในโรงเรียน พร้อมทั้งมีการประชุมชี้แจงให้ครูได้เข้าใจตรงกัน
2. ด้านหลักการมีส่วนร่วม ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นให้คำปรึกษาร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติงาน ตลอดจนติดตามตรวจสอบการทำงาน
3. ด้านหลักความรับผิดชอบ ผู้บริหารควรศึกษาบุคลากรเพื่อให้สามารถกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้ บุคลากรได้ตรงตามความสามารถและชัดเจน อีกทั้งควรมีการติดตามดูแลให้ความช่วยเหลือ และคอยเสริมสร้างขวัญกำลังใจ ปกป้องดูแลหากเกิดความผิดพลาดจากการทำงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
2. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการบริหารงานฝ่ายต่างๆ ในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือการบริหารโรงเรียนขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ปนัดดา จิตคง. (2556). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาใน จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้.
- ปริญญาดา กายย์ด้อม. (2555). การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่าผา-เทพพนม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 6. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ยุทธนา ชุตทองม้วน. (2556). การศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สมลักษณ์ แสนคำฟู. (2550). การศึกษาบทบาทของชุมชนในการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุจิตรา มีจำรัส. (2550). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอท่ามะกา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุชิน เรืองบุญส่ง. (2551). การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี